

28. april 2017

FM 2017/158

I henhold til § 36 i Forretningsordenen for Inatsisartut, fremsætter jeg følgende forslag til forespørgselsdebat:

Forslag til forespørgselsdebat om hvordan vi skal forstærke de forebyggende indsatser omkring børn, så de får færre næse-, øre og halslidelser og hvordan vi målrettet kan hjælpe børn og voksne, hvis hørelse er nedsat eller skadet, som følge af blandt andet mellemørebetændelse.

(Medlem af Inatsisartut Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit)

Det er dokumenteret, at forekomsten af mellemørebetændelse og kronisk mellemørebetændelse blandt børn i Grønland er bemærkelsesværdigt højt, og langt overstiger de standarder som verdensorganisationen WHO har fastsat. I dag ved vi, at mange børn og unge bliver ramt af disse sygdomme. Ligeledes ved vi, at disse medfører problemer i deres opvækst.¹²

Det er i den nævnte undersøgelse dokumenteret, at omkring 6 % af grønlandske børn lider af kronisk mellemørebetændelse, 13,9 % af vores børn har væske i mellemøret, og 61,4 % af vores børn har forandringer på trommehinden som følge af mellemørebetændelse. I undersøgelsen er det endvidere blandt andet dokumenteret, at 56,6 % af børnene har et mildt høretab på det ene øre og 6,5 % har et moderat høretab på begge øre. Dette er en viden vi er nødt til at tage meget alvorligt, og vi bør forstærke de forebyggende indsatser og de afhjælpende indsatser i forhold til børn, unge og voksne, som har lidt høretab.

Børn der på grund af øresygdomme og hul i trommehinde få problemer i skolen samt i daginstitutioner i form af lyd, læring og koncentration og derfor kan forestille sig, at der sker en udredning på området. Der er eksempelvis gode erfaringer med at sikre særlig lydforstærkende indretning af klasselokaler og andre offentlige rum. Erfaringer som vi kunne drage nytte af.

Vi må spørge os selv om forebyggede indsatser gode nok og tilstrækkelige? Jeg mener, at vi kan, og skal gøre det bedre set i forhold til problemets størrelse og udbredelse.

Hvad kan man gøre for at børn med øre- og halskirtelsygdomme bliver opdaget tidligere?

Eksempelvis at man med bedre udnyttelse af telemedicin kan gøre en tidligere indsats. Man kan undersøge om hvordan man kan forbedre teknologien samt rapporteringerne.

¹ Den 25. februar 2016 blev artikel af forskerne Magnus Balslev Avnstorp, Preben Homøe, Peter Bjerregaard og Ramon Gordon Jensen gjort tilgængelig online i fagtidsskriftet "international Journal og Pediatric Otorhinolaryngology".

² Der henvises videre til artikel i onlineavisen www.sermitsiaq.ag den 26. februar 2017, hvor der refereres til artiklen og undersøgelsen anført under fodnote 1.

I kraft af at det grønlandske folk bor i det kolde Arktis, bliver de ramt af øreflåd, hul i trommehinde, ligesom de har problemer med halskirtlerne. Vi bør sikre, at vores viden og dokumentation omkring disse sygdomme udbygges yderligere.

Hvordan kan vi som forældre være mere opmærksomme på, at vores børn undgår at blive ramt af disse sygdomme. Hvad kan sundhedsvæsenet gøre? Skal vi foretage en oplysende indsats via uddeling af pjecer? For hvis der er tale om sygdom pga. miljø og omgivelser, skal vi forældre ved hjælp af de henstillinger som sundhedsvæsenet kommer med gøre en forebyggende indsats for disse øresygdomme.

Skal de udefrakommende specialister som kommer for at foretage undersøgelser og indgreb komme oftere eller skal vi have bedre indsatser på området?

Kan vi styrke de afhjælpende tiltag og indsatser for børn og voksne, der har været udsat for høretab? Det mener jeg bestemt at vi kan og skal.

Vores indsats skal være at dem der allerede er ramt af øre- og halskirtelsygdomme skal have en bedre behandling samt at man fremadrettet gør en bedre oplysning om disse.

Under Familie og Sundhedsudvalgets orienteringsbesøg ved hørecenter Castberggård i november 2016 hæftede jeg mig ved, at SFI (Statens Forskningsinstitut) har gennemført undersøgelser i Danmark, der påviser det personlige og samfundsmæssige værditab ved at blandt andet døve og hørehæmmede ikke får fodfæste på arbejdsmarked. Vi har tilsyneladende ikke tilsvarende undersøgelser, der inkluderer Grønland, men det må antages, at tilsvarende kunne påvises her.

Under besøget ved Castberggård tale vi om, at mange utvivlsomt, også i Grønland, går rundt med et socialt hæmmende høretab, som der faktisk kan gøres noget ved, hvis man får det erkendt. Med et delvist høretab kan det være ubehageligt at være sammen med mange, da personen med høretab finder stort ubehag ved ikke at kunne finde ud af, hvor lydene kommer fra og fra hvem. Vi ved som nævnt også, at høretab kan give alvorlige problemer med indlæringsevnen. Vi kender også alle sammen på misforståelser i samtalerne borgerne i mellem, hvor den ene part grundet høretab misforstår det sagte. Mange har et høretab på blot det ene øre, og vi kan alle sammen nikke genkendende til medborgere, der vender det bedste øre frem for at lytte, og sige hva? (suna. Qanu, Ha?).

Mit budskab er, at vi ikke skal forklejne sådanne delvise høretab, da det kan virke ganske hæmmende for den, det rammer. Det positive er, at der er tekniske og kompenserende hjælpemidler, og her tænkes først og fremmest på de så moderne høreapparater, der er blevet både små og smarte.

Man kunne også overveje at gøre høretests mere gængse, så enhver borger blev motiveret eller opmuntret til at gennemføre en umiddelbar hørescreening eller høretest, før man eventuelt går videre med en mere dybdegående test.

Vi er i en § 37 svar fra 25. oktober 2016 blevet orienteret om at Naalakkersuisut har i år planer om at lave strategi for bekæmpelse af mellemørebetændelse samt at der vil blive fastlagt endelige retningslinier omkring drænlæggelse i sundhedsvæsenet. Det er vi meget glade for og glæder os til at den vil stå klar. Derfor er det også nødvendigt med denne debat for at Naalakkersuisut også lytter og medtager befolkningens samt Inatsisartuts prioriteter og synspunkter.

Uanset hvilket høreproblem man har, så gælder det også her, at jo tidligere og målrettet udredning, jo tidligere kan man igangsætte indsatser. Samtidig skal vi også huske at tænke forebyggende.

God debat